

Redakcja naukowa
Magdalena Archacka
Paweł Witek

(Z)rozumieć świat

Badania jakościowe
w praktyce pedagogicznej

Redakcja naukowa
dr Magdalena Archacka
dr Paweł Witek

Recenzenci

dr hab. inż. Elżbieta Sałata, prof. URad, Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego
dr hab. Ryszard Skrzyniarz, prof. AZ, Akademia Zamojska

Projekt okładki

Joanna Niekraszewicz

Redaktor prowadząca

Angelika Chrzanowska

Redaktorzy językowi

Iwona Cłapińska (j. polski)
Michael Fleming (j. angielski)

© Copyright by Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi
Łódź 2026

Wydanie pierwsze

ISBN 978-83-7405-803-2 (druk)
ISBN 978-83-7405-804-9 (e-book)

Skład DTP

Monika Poradecka

Druk i oprawa

SOWA – Druk na życzenie

Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi
90-212 Łódź, ul. Sterlinga 26
tel. 426 315 908
wydawnictwo@ahelodz.pl
www.wydawnictwo.ahelodz.pl

Spis treści

Wstęp	5
Część I. Pedagogika społeczna i resocjalizacyjna. Praktyczny wymiar pracy wychowawczej i edukacyjnej	
Mariusz Antoszczuk Pedagogika chrześcijańska i jej praktyka na przykładzie organizacji King's Kids International w Polsce	9
Jarosław Grzesicki Motywacje do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu	43
Ewelina Mozolewska Długoterminowe skutki wychowania w rodzinie z problemem alkoholowym	75
Część II. Terapeutyczne aspekty pracy pedagoga	
Malwina Kapituła Dorośle osoby z ADHD. Trudności i twórcze sposoby radzenia sobie w życiu	101
Wioleta Taszka Współpraca rodziców i nauczycieli w edukacji dziecka z ADHD w szkole podstawowej	121
Oliwia Tyralska Biblioterapia i bajkoterapia w pracy terapeutycznej z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym	153
Część III. Aktywizacja zawodowa osób z trudnościami odnalezienia się na rynku pracy	
Jędrzej Wieczorek Leczenie uzależnienia od substancji psychoaktywnych metodą społeczności terapeutycznej w ośrodkach stowarzyszenia Monar a rozwój zawodowy pacjentów	191
Agnieszka Żmijewska Aktywizacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnością intelektualną	221
Noty o redaktorach naukowych i autorach	241

Wstęp

Publikacja stanowi zbiór artykułów naukowych z obszaru nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Autorami zamieszczonych tekstów są absolwenci Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, którzy, łącząc swoje doświadczenia zawodowe z zainteresowaniami naukowymi, opisują różnorodne działania podejmowane w ramach instytucji oświatowych, wychowawczych i resocjalizacyjnych. Książka ta ma kilka celów. Pierwszy wiąże się z merytoryczną wartością poszczególnych artykułów, których autorzy zabierają głos w ważnej dyskusji na temat roli edukacji we współczesnym świecie. Drugim celem jest ukazanie szerokiego spektrum metod badawczych sytuujących się w paradygmacie jakościowym – możliwości ich zastosowania, sposobu projektowania i prowadzenia procesu badawczego. Trzecim celem przyświecającym autorom książki jest natomiast stworzenie praktycznego poradnika służącego studentom kierunków pedagogicznych. Bywa bowiem tak, że zajęcia prowadzone podczas seminarium dyplomowego nie rozwiewają wszystkich wątpliwości, a te mogą pojawić się w każdym momencie pisania własnej pracy dyplomowej. Artykuły pełnią więc funkcję dydaktyczną – uczą, jak pisać skonstruowany w sposób przemyślany tekst naukowy, jasno wytyczając cel obranej drogi badawczej, dokonując rzetelnej analizy literatury, dobierając logiczne argumenty i wywodząc wnioski. Zakładając, że w zasadzie struktura artykułu naukowego, pracy dyplomowej i monografii opiera się na tym samym wzorcu, należy uznać, że książka zapełni dostrzeganą przez nas lukę oraz będzie stanowić uzupełnienie kursów metodologicznych i seminariów dyplomowych.

Pierwszy rozdział książki został poświęcony problematyce związanej z pracą społeczną oraz szeroko rozumianą resocjalizacją. Otwiera go artykuł teologa, historyka ruchu pentekostalnego i pedagoga Mariusza Antoszczuka pt. *Pedagogika chrześcijańska i jej praktyka na przykładzie organizacji King's Kids International w Polsce*. Artykuł stanowi przykład skutecznego wykorzystania metody studium przypadku w celu zobrazowania założeń wychowawczych międzynarodowej organizacji młodzieży chrześcijańskiej, rozwijającej swoją działalność także w Polsce. Autorem drugiego artykułu pt. *Motywacje do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu* jest Jarosław Grzesicki, terapeuta uzależnień, który analizuje problem uzależnienia od alkoholu, ukazując etiologię zjawiska oraz jego skutki społeczne. Opisany został złożony i wieloetapowy proces dochodzenia do abstynencji ze wskazaniem na konieczność budowania wewnętrznej motywacji pozostania

w trzeźwości. Trzeci artykuł – praca Eweliny Mozolewskiej pt. *Długoterminowe skutki wychowania w rodzinie z problemem alkoholowym* – to przykład wykorzystania metody autoetnograficznej. Autorka podejmuje rozważania nad zjawiskiem uzależnienia od alkoholu z perspektywy osoby dorastającej w rodzinie dotkniętej problemem, a także ukazuje proces swojego rozwoju i odbudowywania poczucia własnej wartości.

Druga część książki została poświęcona terapeutycznym i autoterapeutycznym aspektom pracy pedagogicznej. W artykule *Dorośle osoby z ADHD. Trudności i twórcze sposoby radzenia sobie w życiu* Malwina Kapituła opisuje doświadczenia edukacyjne osoby z ADHD rozumiane, analizowane i interpretowane z perspektywy pedagoga świadomej problemów i trudności, ale także podkreślającej wagę kreatywnych sposobów radzenia sobie w codzienności. Tę samą problematykę w nieco innym ujęciu podejmuje Wioleta Taszka w artykule *Współpraca rodziców i nauczycieli w edukacji dziecka z ADHD w szkole podstawowej*. Autorka wskazuje bariery, jakie napotyka uczeń z ADHD oraz ich rodzice, a także zwraca uwagę na problem braku zrozumienia dla specyficznych potrzeb dzieci. Drugi rozdział zamyka praca Oliwii Tyralskiej pt. *Biblioterapia i bajkoterapia w pracy terapeutycznej z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym*. Oliwia Tyralska ukazuje, w jaki sposób wykorzystywać metody kreatywnego czytania w pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami intelektualnymi.

Trzeci rozdział książki składa się z artykułów dotyczących aktywizacji zawodowej i wprowadzania na rynek pracy osób, które z rozmaitych przyczyn mają utrudniony start do kariery zawodowej. W pierwszym artykule, zatytułowanym *Leczenie uzależnienia od substancji psychoaktywnych metodą społeczności terapeutycznej w ośrodkach Stowarzyszenia Monar a rozwój zawodowy pacjentów*, Jędrzej Wieczorek wskazuje na wagę oddziaływań terapeutycznych dla dalszego życia osób powracających na rynek pracy. Książkę wieńczy artykuł Agnieszki Żmijewskiej pt. *Aktywizacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnością intelektualną*. Autorka podejmuje ważny problem aktywności zawodowej młodych ludzi, którzy pomimo swojej niepełnosprawności chcą i powinni być aktywni zawodowo, by mieć poczucie sensu własnej egzystencji jako jednostki funkcjonujące w społeczeństwie.

Mamy nadzieję, że książka stanie się przydatnym kompendium wiedzy służącej tworzeniu własnych prac dyplomowych i artykułów naukowych.